

PRAVILNIK

O STRUČNOM PREGLEDU SJEMENSKOG USJEVA POLJOPRIVREDNOG BILJA

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se način i postupak provođenja stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja, stupanj stručne spreme osobe koja obavlja stručni pregled, kategorija sjemena do koje je dopušteno sjeme umnožavati, jedinstvene metode za obavljanje stručnog pregleda za određene vrste poljoprivrednog bilja, kontrolno polje, te obrasci prijave, popis zasijanih sjemenskih usjeva, zapisnika, uvjerenja, izvješća i knjiga popisa o izdanim uvjerenjima, koji se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Članak 2.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja, glede ovoga pravilnika, jest obavljanje obveznog pregleda sjemenskih usjeva žitarica, industrijskog, krmnog i povrtnog bilja i krumpira radi utvrđivanja podrijetla uporabljenog sjemena, čistoće vrste, autentičnosti i čistoće sorte, kategorije sjemena, zdravstvenog stanja usjeva i drugog što je propisano ovim pravilnikom. Zdravstveno stanje sjemenskih usjeva utvrđuje se na temelju propisa o zaštiti bilja od bolesti i štetočina - Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju i Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina ("Službeni list Republike BiH", broj 13/94) i propisa donesenih na temelju citiranih zakona.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom poljoprivrednog bilja može obavljati osoba sa (najmanje) stručnom spremom sedmog stupnja obrazovanja (VII/1) poljoprivrednog fakulteta ratarskog ili općeg smjera, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Članak 3.

Vrsta, sorta, kategorija, kakvoća i podrijetlo sjemenskog materijala uporabljenog za proizvodnju, odnosno umnožavanje sjemena utvrđuje se na temelju uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva i deklaracije o kakvoći sjemena, uz otpremnicu.

Za uporabljeni sjemenski materijal koji potječe iz uvoza, podrijetlo sorte, vrste i kategorije sjemena utvrđuje se na temelju certifikata o sortnosti izdanog od ovlaštene institucije zemlje izvoznika, kakvoće sjemena na temelju certifikata o kakvoći sjemena, a zdravstveno stanje na temelju certifikata o zdravstvenom stanju, uz otpremnicu i obvezan zdravstveni pregled na graničnom prijelazu sukladno odredbi članka 21. Zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju.

Članak 4.

Predusjev na zemljištu na kojem je zasnovan sjemenski usjev utvrđuje se na temelju dokumentacije o korištenju tog zemljišta u prethodnim godinama i neposrednim uvidom na licu mjesta.

Predusjev nakon kojeg će se uzgajati sjemenski usjev ne smije biti u suprotnosti s uzgojem vrste ili podvrste sjemena koje se namjerava proizvoditi.

Članak 5.

Čistoća vrste, autentičnost i genetska čistoća sorte, odnosno linija ili roditeljskih komponenata utvrđuje se pregledom usjeva u fazama razvoja kada su svojstva najbolje izražena na biljkama usjeva.

Članak 6.

Pregledom općeg stanja i razvoja sjemenskog usjeva utvrđuju se izgled i ujednačenost usjeva, njegov porast, te druga značajna svojstva biljaka te vrste, odnosno sorte.

Članak 7.

Pregledom prostorne izolacije utvrđuje se udaljenost sjemenskih usjeva od drugih usjeva iste ili drugih vrsta ili sorti s kojima može doći do križanja, prema tabeli broj 4., koja se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 8.

Pregledom zakorovljenosti sjemenskog usjeva utvrđuje se stupanj prisutnosti pojedinih vrsta korovskih biljaka u sjemenskom usjevu, a posebice vrsta korova koje utječu na uporabnu vrijednost sjemena.

Članak 9.

Proizvođač sjemena dužan je podnijeti prijavu za stručni pregled nad sjemenskim usjevom znanstvenoj ili znanstveno-istražiteljskoj ustanovi (u daljnjem tekstu: ovlaštena ustanova) koju ovlasti federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) nakon obavljene sjetve, odnosno sadnje, a najkasnije 30 dana prije prvog pregleda.

Uz prijavu obvezno se prilaže:

1. uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva, a za sjemenski materijal iz uvoza certifikat o sortnosti izdat od ovlaštene institucije zemlje izvoznika;
2. ugovor o kooperaciji s drugim proizvođačem sjemena;
3. deklaracija o kakvoći sjemena poljoprivrednog bilja (uz otpremnicu);
4. skica lokacije parcele na kojoj je zasijan sjemenski usjev.

Prijava se podnosi na obrascu broj 1., koji se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 10.

Za svaku vrstu, sortu, odnosno hibrid sjemenskog usjeva mora se obaviti određen broj pregleda u tijeku vegetacije, odnosno poslije ubiranja sjemenskog usjeva, na način utvrđen Jedinstvenim metodama za obavljanje stručnog pregleda sjemenskih usjeva, koje se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Sjemenski usjev može se priznati nakon obavljenih obveznih pregleda propisanih ovim pravilnikom.

Stručni pregled nad sjemenskim usjevom obavlja se u prisutnosti proizvođača sjemena, odnosno odgovorne osobe.

Članak 11.

Nakon svakog obavljenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom sastavlja se zapisnik na obrascima br. 2, 3, 4. i 5., koji se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Zapisnik se sastavlja u tri primjerka, dva primjerka zadržava ovlaštena ustanova koja je vršila stručni pregled, od kojih jedan primjerak ovlaštena institucija dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo). Treći primjerak ostaje proizvođaču poljoprivrednog sjemena.

Zapisnik iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se posebno za svaku parcelu sjemenskog usjeva.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, sa više parcela iste vrste, sorte i kategorije sjemenskog usjeva i istog proizvođača sjemena može se sastaviti jedan zajednički zapisnik ako se obveznim pregledom utvrdi da su na tim parcelama svi bitni elementi stručnog pregleda iz čl. 4, 5, 6, 7. i 8. ovoga pravilnika potpuno identični.

Članak 12.

Nakon provedenog stručnog pregleda nad sjemenskim usjevom i na temelju nalaza i zapisnika stručnog pregleda, ovlaštena ustanova izdaje uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva u roku od 15 dana od zadnjeg pregleda za certificirano sjeme prve, druge i treće generacije, te dvolinijskih, trolinijskih i četverolinijskih hibrida, a za krumpir u roku od 45 dana od zadnjeg pregleda. Za proizvedeno predtemeljno i temeljno sjeme i sjeme samooplodnih linija uvjerenje izdaje oplemenjivač sorte.

Uvjerenja se izdaju na obrascu broj 6., koji se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 13.

O obavljenom stručnom pregledu nad sjemenskim usjevom ovlaštena ustanova je dužna izvještavati Federalno ministarstvo jednom godišnje, oplemenjivač sorte ovlaštenu ustanovu, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

Izvješće se dostavlja na obrascu broj 7., koji se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 14.

Ovlaštena ustanova, odnosno oplemenjivač sorte obavezan je voditi popis o usjevu za proizvodnju sjemena prema propisanim obrascima 1.a i broj 8., koji se nalaze u dodatku ovoga pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Popis iz stavka 1. ovoga članka vodi se u obliku knjige.

Članak 15.

Uz knjigu popisa osniva se zbirka dokumenata u koju se unose dokumenti izdani u svezi s obavljenim stručnim pregledom ako pregledani usjev odgovara uvjetima proizvodnje, i to:

1. zapisnik o obavljenom stručnom pregledu nad usjevom;
2. uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva i
3. svjedodžbe o zdravstvenom stanju usjeva.

Članak 16.

Proizvođač sjemena može, ovisno o vrsti bilja, umnožavati sjeme do kategorije:

1. strne žitarice (pšenice, ječam, zob, raž, tritikale), heljda i proso - certificirano sjeme druge generacije (C2);
2. kukuruz-jednostruki (SC), dvostruki (DC) i trostruki hibrid (TWC);
3. soja, uljana repica, uljana rotkva, tikva te konoplja - certificirano sjeme druge generacije (C2);
4. suncokret F1 - prva generacija;
5. šećerna repa - certificirano sjeme prve generacije (C1);
6. krumpir, povrće i lan - certificirano sjeme treće generacije (C3);
7. sorte krmnog bilja (lucerka, djeteline, trave, lupina i ostalo) - certificirano sjeme druge generacije (C2);
8. hibridi krmnog bilja - F1 prva generacija;
9. duhan - F1 prva generacija
10. povrće standardno sjeme. Standardno sjeme povrća proizvodi se umnožavanjem certificiranog sjemena treće generacije ili viših kategorija. Standardno sjeme povrća ne može se koristiti za daljnje umnožavanje, a genetska čistoća standardnog sjemena mora ispunjavati norme za certificirano sjeme treće generacije (C3), utvrđene u Tabeli broj 3., koja se nalazi u dodatku ovoga pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 17.

Uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva izdana do dana stupanja na snagu ovoga pravilnika ostaje na snazi i nakon stupanja na snagu ovoga pravilnika.

Članak 18.

Danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje primjena Pravilnika o jedinstvenoj metodi za vršenje stručne kontrole nad proizvodnjom poljoprivrednog sjemena i o obrascu uvjerenja o priznavanju sjemenskog usjeva ("Službeni list SRBiH", broj 39/82).

Članak 19.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-7-1/04
5. veljače 2004. godine
Sarajevo

Ministar
Marinko Božić, v. r.